

Sygn. akt I C 806/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Bartnik

Protokolant: st. sekr. sąd. Aneta Graban

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 czerwca 2019 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa **L. G. i P. G. (1)**

przeciwko (...) **z siedzibą w W.**

o zapłatę,

- 1) zasądza od pozwanego (...) **w W.** na rzecz powódki **L. G.** kwotę 100.000 zł (sto tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty,
- 2) zasądza od pozwanego (...) **z siedzibą w W.** na rzecz powoda **P. G. (1)** kwotę 100.000 zł (sto tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty,
- 3) oddala oba powództwa w pozostałym zakresie,
- 4) zasądza od pozwanego (...) **z siedzibą w W.** na rzecz powódki **L. G.** kwotę 4.999,50 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 50/100) tytułem kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu, kwotę 266,64 zł (dwieście sześćdziesiąt sześć złotych 64/100) tytułem wydatków w sprawie oraz kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
- 5) zasądza od pozwanego (...) **z siedzibą w W.** na rzecz powoda **P. G. (1)** kwotę 4.999,50 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 50/100) tytułem kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu, kwotę 266,64 zł (dwieście sześćdziesiąt sześć złotych 64/100) tytułem wydatków w sprawie oraz kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
- 6) odstępuje od obciążenia powodów kosztami procesu,
- 7) nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) **z siedzibą w W.** na rzecz **Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Gdańsku** kwotę 2.302,80 zł (dwa tysiące trzysta dwa złote 80/100) tytułem kosztów sądowych w zakresie wydatków w sprawie.

UZASADNIENIE

Powodowie L. G. i P. G. (1), reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, 25 sierpnia 2017 roku złożyli przeciwko (...) pozew o zapłatę wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych w całości. Wnieśli o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych w postaci prawa do niezakłóconego życia prywatnego i rodzinnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych w postaci prawa do niezakłóconego życia prywatnego i rodzinnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty;
4. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw.

W uzasadnieniu wskazali, że 15 stycznia 2016 roku ich córka uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym. Sprawca szkody, kierując pojazdem marki B., nie dostosował prędkości do warunków drogowych i uderzył w prawidłowo jadący pojazd marki F.. W wyniku sytuacji poważnych obrażeń doznała pasażerka F., M. G.. Świadkowie zdarzenia przeprowadzili BLS, a następnie córka powodów w stanie ciężkim została przetransportowana do szpitala. Dziecko skierowano na OIT z rozpoznaniem licznych urazów. Wykonano szereg badań i kontynuowano leczenie. Powodowie wskazali, że córka była przenoszona do różnych klinik i szpitali, jednak jej stan był ciężki i pogarszał się. W dniu wytoczenia pozwu M. G. pozostaje osobą niepełnosprawną w stopniu zupełnym, o czym orzeczono 8 czerwca 2016 roku. Powodowie wskazali, że wypadek córki odcisnął swoje piętno również na ich stanie psychicznym i sytuacji życiowej. Po wypadku ich spokojne i szczęśliwe dotąd życie rodzinne zmieniło się w walkę o życie i zdrowie córki oraz niepokój, co stanie się w przyszłości. Powodowie całkowicie utracili kontakt z dzieckiem. Przeorganizowali swoje życie. Ich córka wymaga stałej, całodobowej opieki, pomocy we wszelkich podstawowych czynnościach życia codziennego. Powodowie dokładają starań, by usprawnić córkę choć w niewielkim stopniu, co kosztuje ich wiele czasu, pracy, stresu, niepewności. Przed wypadkiem córka była zdrowym i wesołym dzieckiem. Tragiczny wypadek przerwał szczęśliwe życie rodziny. Powodowie wskazują, że ich małżeństwo w zasadzie nie istnieje, nie spędzają ze sobą czasu, nie widują się, a ich życie sprowadza się do walki o życie córki. Podkreślili, że są silnie związani z córką, towarzyszą jej w cierpieniach, a nieodwracalna zmiana dotychczasowego trybu życia i jego pogorszenia skutkują u nich krzywdą, cierpieniem psychicznym, napięciem, wyczerpaniem, lękiem, niepokojem i niepewnością. W dniu złożenia pozwu stan córki powodów nie polepsza się ani nie pogarsza, dziecko jest leżące, samodzielnie nie siedzi, nie widzi, nie słyszy, nie wydaje dźwięków. Brak jest możliwości powrotu do zdrowia, a planowanie przyszłości jest niemożliwe. Powodowie wskazali, iż zgłosili roszczenia odszkodowawcze pozwanemu, ale odmówiono przyznania zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powodów.

Powodowie domagają się wskazanej w pozwie kwoty tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. Domagają się odsetek ustawowych od 13 czerwca 2017 roku na podstawie art. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Powodowie wykazali właściwość miejscową tutejszego sądu powołując się na art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

W odpowiedzi na pozew z 30 stycznia 2018 roku pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego Funduszu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od udzielonych pełnomocnictw. W uzasadnieniu pozwany podniósł brak legitymacji czynnej powodów do wystąpienia z roszczeniem opartym na podstawie prawnej z przepisu art. 448 k.c. oraz brak legitymacji biernej pozwanego w zakresie naruszenia dobra osobistego i odpowiedzialności majątkowej na podstawie art. 448 k.c. Pozwany wskazał, że zachowanie sprawcy zdarzenia z 15 stycznia 2016 roku polegało na spowodowaniu obrażeń ciała i wywołaniu

rozstroju zdrowia u córki powodów, a tym samym działanie sprawcy było skierowane przeciwko M. G.. Za osobę poszkodowaną uznana może być tylko M. G.. Pozwany podkreślił, że zachowanie sprawcy zdarzenia skierowane było bezpośrednio do córki powodów, która doznała obrażeń ciała, a nie wywołało skutków na ich zdrowiu i było skierowane bezpośrednio do nich, wobec tego brak jest przesłanek do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego Funduszu. Zdaniem pozwanego zadośćuczynienie dla bliskich osób bezpośrednio poszkodowanych np. w skutek wypadku w oparciu na art. 448 k.c. może być związane jedynie ze śmiercią osoby najbliższej. Pozwany podniósł także, że Fundusz odpowiada za szkody na osobie, gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tę wyrządzono, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC. Odpowiedzialność Funduszu kształtuje się w granicach ściśle zakreślonych przez ustawę. Do zadań Funduszu nie należy zaspokajanie roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych wszelkich osób trzecich, które czują się poszkodowane, poza wyjątkami, o których mowa w art. 446 k.c. oraz 448 k.c., ale tylko w zakresie dochodzenia roszczeń w związku ze śmiercią osób najbliższych. W dalszej części uzasadnienia odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że brak jest naruszenia dobra osobistego powodów. Jego zdaniem naruszenie dobra osobistego w postaci niezakłóconego życia rodzinnego, obejmującego szeroko rozumiane więzi rodzinne następuje wyłącznie w przypadku zerwania więzi, a więc całkowitego zaniku, które następuje w sytuacji, kiedy osoba bezpośrednio poszkodowana zmarła na skutek czynu niedozwolonego. Za naruszenie dobra osobistego nie można uznać zmiany charakteru tej więzi, spowodowanej zwiększonym nakładem na opiekę nad osobą poszkodowaną, w związku ze stanem jej zdrowia. Podkreślił, że niekiedy w przypadku rodzin, gdzie jeden z członków jest niepełnosprawny, więzi, stosunki czy relacje rodzinne mogą być nawet silniejsze i bardziej dojrzałe lub bardziej rozwinięte niż w przypadku nie jednej rodziny, która nie doświadczyła w życiu podobnych zdarzeń i sytuacji, co powodowie. Zdaniem pozwanego roszczenie powodów o kompensowanie naruszenia więzi w przypadku, gdy członek rodziny żyje to w efekcie roszczenie o prawo do szczęścia, do niezakłóconego życia, tymczasem w życiu brak jest gwarancji, że będzie ono przebiegało w sposób niezakłócony i szczęśliwy.

W odniesieniu do powoływanej przez powodów niemożności realizacji w życiu pozwany wskazał, że powodowie nie utracili takiej możliwości. Zauważył, że koszty np. odpłatnej opieki nad osobą poszkodowaną mogą być przedmiotem jej roszczeń, co miało miejsce w niniejszym przypadku. Skoro powodowie chcą sami się opiekować córkę, to jest to ich wybór życiowy. Istnieje możliwość zapewnienia córce powodów stałej i profesjonalnej opieki.

Pozwany zakwestionował także żądanie powodów zasądzenia zadośćuczynienia w łącznej kwocie 300.000 zł. Zdaniem pozwanego żądanie powodów należy uznać za nieuzasadnione oraz zawyżone. Wskazał na umiarkowany charakter zadośćuczynienia, które ewentualnie winno zostać przyznane w takiej wysokości, aby z jednej strony było odczuwalne, a z drugiej nie prowadziło do wzbogacenia się uprawnionego. Podkreślił, zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny. W odniesieniu do żądania pozwu w zakresie zapłaty odsetek pozwany zakwestionował datę ich wymagalności wskazując, iż ewentualne odsetki powinny być zasądzone dopiero od dnia wyrokowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

15 stycznia 2016 roku powodowie wraz z córką M. G. (urodzona (...)) uczestniczyli w wypadku komunikacyjnym w G.. Kierowca samochodu marki B. nie dostosował prędkości do warunków drogowych i uderzył w prawidłowo jadący pojazd marki F., w którym poruszała się dziewczynka. W konsekwencji zderzenia M. G. doznała bardzo poważnych obrażeń. Sprawca wypadku nie posiadał ubezpieczenia OC.

Na miejscu zdarzenia świadkowie udzielili poszkodowanej pierwszej pomocy – BLS. Córka powodów została przetransportowana na Szpitalny Oddział (...) Szpitala (...) w G.. Dziecko było w stanie ciężkim. Skierowano je na Oddział (...) z rozpoznaniem: potłuczeń ogólnych, stłuczenia mózgu, krwiaka przymózgowego w okolicy czołowej prawej, ogniska stłuczenia płuca prawego, mnogiego złamania kości czaszki, porażenia nerwu (...) lewego, niewydolności oddechowej, niewydolności krążenia, niedokrwistości. Stan dziecka określono jako ciężki. Biegli wskazali, że M. G. doznała obrażeń, które spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu art. 156 k.k. Były to: choroba realnie zagrażająca życiu, pozbawienie wzroku oraz ciężka choroba nieuleczalna.

(okoliczność bezsporna, nadto zeznania powódki – k. 262, zeznania powoda – k. 263, opinia biegłych specjalistów medycyny sądowej – 93 verte i następne)

M. G. po wypadku była przyjmowana do wielu ośrodków medycznych, szpitali, klinik, w których badano jej stan zdrowotny i podejmowano leczenie. Leczenie kontynuowano i trwa ono do dnia dzisiejszego.

(okoliczności bezsporne, nadto karty informacyjne leczenia szpitalnego – k. 98 - 121)

8 czerwca 2016 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P. na wniosek powódki wydał orzeczenie o niepełnosprawności M. G.. Na jego mocy zaliczono ją do osób niepełnosprawnych od 15 stycznia 2016 roku (dzień wypadku samochodowego). Wskazano, iż jest ona osobą mającą naruszoną sprawność fizyczną i psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy z powodu uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia jej całkowitej opieki i pomocy w zaspokajaniu podstawowym potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

(okoliczność bezsporna, a nadto orzeczenie o niepełnosprawności – k. 86)

24 kwietnia 2017 r. powodowie zgłosili szkodę do (...)

(...), w którym wnieśli o przyznanie kwot po 150.00 zł dla każdego z nich w związku z naruszeniem dóbr osobistych po córce M. G. na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. W odpowiedzi z 12 czerwca 2017 roku (...) podjął decyzję o odmowie wypłaty zadośćuczynienia z art. 448 k.c.

(dowód: pismo powódki „Zgłoszenie szkody” – k. 122, pismo powoda „Zgłoszenie szkody” – k. 162, pismo pozwanego – k. 123, pismo [pozwanego – k. 163])

W wyniku wypadku życie powodów uległo diametralnej zmianie. M. G. jako osoba niepełnosprawna wymaga całodobowej opieki, jest zupełnie niesamodzielna. Dziewczynkę skierowano na rehabilitację do szpitala w K., gdzie przebywała razem z ojcem przez półtora roku. Powód wracał czasami na weekend do domu, gdy udało mu się znaleźć inną osobę, która zastąpiła go w opiece nad córką w szpitalu. Przez ten czas rodzina G. była rozdzielona. Tryb życia powodów został podporządkowany córce. Opiekę nad dzieckiem głównie sprawuje powódka oraz jej matka, powód pracuje od 7 do 17, po powrocie również zajmuje się dziećmi. Małżeństwo cały wolny czas poświęca opiece nad dziećmi, w szczególności niepełnosprawną M., powodowie wychodzą razem niezwykle rzadko, ich życie małżeństwem zanikło, nie mają także życia towarzyskiego. Małżonkowie coraz częściej się kłócili, nie dogadywali w kwestii opieki nad córką.

(dowód: zeznania świadka A. P. – k. 301, zeznania powódki – k. 262, zeznania powoda – k. 263,)

Powód P. G. (1) po wypadku został pacjentem Poradni (...) Szpitala (...) w K., rozpoznano u niego zaburzenia depresyjne.

(dowód: zeznania powódki – k. 263, zaświadczenie z 15.03.2017 r. – k. 161)

W związku z wypadkiem zaobserwowano u powodów zmiany zdrowia psychicznego. Powódka ma symptomy typowe dla stresu pourazowego, związane z unikaniem, pobudzaniem powracaniem doświadczenia we wspomnieniach, co ma wpływ na jej funkcjonowanie społeczne w wielu obszarach życia. Nasilenie objawów u powódki jest głębokie. Wykazuje umiarkowanie nasilone: objawy depresji, lęku, także lęku fobijnego, myślenie paranoidalne, nadwrażliwość interpersonalna, poczucie własnej nieadekwatności i niższości. Powódka jest osobą w wysokim stopniu skłonną do martwienia się, doświadczania napięć. Wypadek trwale zmienił życie powódki, był dla niej zdarzeniem traumatycznym, niosącym ryzyko utraty życia lub zdrowia. L. G. zmagająca się po wypadku z bólem, poczuciem bycia zależną od innych, poczuciem własnej bezradności, niemocy. Boleśnie odczuwa rozluźnienie więzi małżeńskiej i postrzega to jako utratę ważnej wartości. Postrzega, że z mężem łączy ją tylko wspólne, naprzemiennie wykonywanie zadań pielęgnacyjnych przy córkach. Powódka w wyniku wypadku doświadcza bezsilności, rozdrażnienia, złości, także na córkę M.. U powódki w wyniku wypadku występuje zespół stresu pourazowego (...) zaburzenie stresowe pourazowe

(PTSD). Objawy PTSD mogą utrzymywać się przez wiele lat i przejść w trwałą zmianę osobowości. W związku z wypadkiem u powódki wystąpił trwały uszczerbek na zdrowiu. Prawdopodobnie skutki wypadku powódka będzie odczuwać zawsze. Rokowania co do odzyskania pełnej równowagi w sferze psychicznej powódki są niekorzystne ze względu na stan zdrowia córki M.. Powódka wymaga terapii psychologicznej. Sytuacja rodzinna powódki, która jest wynikiem wypadku, powoduje zaniedbywanie potrzeb emocjonalnych innych członków rodziny. Na stan zdrowia psychicznego L. G. ma wpływ stan zdrowia córki M., córki L. oraz krzywda własna doznane wskutek przedmiotowego wypadku.

U P. G. (1) w wyniku wypadku wystąpiły symptomy typowe dla stresu pourazowego, związane z unikaniem, pobudzeniem, powracaniem doświadczenia we wspomnieniach, co ma wpływ na jego funkcjonowanie społeczne. Nasilenie objawów jest średnie, w kierunku głębokiego. Po wypadku u powoda nastąpiły znaczne zmiany w percepcji siebie, znaczne zmiany w relacjach z innymi, znaczne większe docenianie życia i zmiany w obszarze duchowym. Powód przejawia umiarkowane nasilenie: wrogości, agresywnych myśli o sobie, uczuć i działań, myślenia projekcyjnego, rzutowania na innych odczuwanej wrogości, podejrzliwości, poczucia utraty autonomii. Pojawiły się u niego nieznaczne cechy depresji, nasilony lęk. Przejawia także nieznaczne natężenie psychotyczności w rozumieniu schizoidalnego stylu życia, unikanie innych, preferowanie przebywania w samotności, znaczne natężenie poczucia winy. Powód jest osobą w wysokim stopniu wrażliwą emocjonalnie, skłoną do doświadczania napięć i martwienia się. Wypadek radykalnie i nieodwracalnie zmienił życie powoda. Niepełnosprawność córek wymaga od niego ustawiania na nowo priorytetów w codziennym życiu. P. G. (1), który kierował samochodem w czasie wypadku, zmaga się poczuciem winy, że być może mógł zrobić coś, co spowodowałoby uniknięcie wypadku. Zmaga się z wypieranym poczuciem winy, bardzo silnie i żywo odczuwa złość w stosunku do sprawcy wypadku. W wyniku wypadku rozluźniły się znacząco więzy małżeńskie, zmienił się najbliższy kontekst społeczno-emocjonalny powoda. P. G. (1) uczęszczał do psychiatry, nie brał leków, ale doświadcza nasilenia cierpienia psychicznego. Radzi sobie poprzez okresowe alkoholizacje. Po wypadku doświadczył bólu fizycznego i psychicznego, utracił rodzinę jaką miał wcześniej. Wypadek zmienił kontekst społeczny w jakim żyje powód, wzorzec jego zachowania, a także odczuwania, sposobu myślenia i postępowania w kontaktach międzyludzkich. U powoda wystąpiła trwała zmiana osobowości, charakteryzująca się nieufną postawą wobec świata, społecznym wycofaniem, uczuciem pustki i bezradności, wyobcowania. Rozpoznano także u niego trwałą zmianę osobowości. Powód wymaga objęcia wsparciem terapeutycznym. Prawdopodobnie skutki wypadku będzie odczuwać zawsze. Rokowania co do odzyskania pełnej równowagi w sferze psychicznej są niekorzystne.

Powodowie prowadzą równolegle cztery sprawy sądowe, co nie sprzyja normalizacji stanu psychicznego, gdyż wymusza powrót do wspomnień związanych z wypadkiem, powoduje aktualizację przykrych i bolesnych uczuć. Życie rodziny jest zogniskowane na chorobie M., co powoduje, że potrzeby innych członków rodziny mogą nie być zaspokajane w wystarczającym stopniu. Jednocześnie córka powodów jest ważną częścią rodziny, jest jej członkiem i na miarę swoich możliwości uczestniczy w jej życiu. Istnieje możliwość nawiązania kontaktu emocjonalnego z dziewczynką oraz możliwość rozwijania kontaktu w oparciu o metody komunikacji alternatywnej. Niepełnosprawność dziecka nie spowodowała, że doszło do definitywnego zerwania więzi rodzinnych powodów z córką, nastąpiła jednak ich modyfikacja. Niepełnosprawność wymusiła reorganizację życia rodzinnego.

(dowód: opinia sądowno-psychiatryczno-psychologiczna biegłych sądowych dot. L. G. – 325-337; opinia sądowno-psychiatryczno-psychologiczna biegłych sądowych dot. P. G. (1) – k. 339-351, opinia uzupełniająca sądowno-psychiatryczno-psychologiczna biegłych sądowych dot. L. G. i P. G. (1) – k. 381-382)

Stan zdrowia M. G. w roku 2019 wciąż jest bardzo ciężki, nie poprawia się, rokowania są negatywne. Dziecko wymaga stałej, całodobowej opieki, nie wykonuje samodzielnie podstawowych czynności, należy je karmić, poić, przebierać, kąpać, pionizować, rehabilitować, wycierać, pilnować. Córka powodów ma ataki padaczki, których intensywność z czasem zwiększa się, zaś ich pojawianiu się nie można zapobiec przy pomocy leków.

(dowód: zeznania powódki na rozprawie 7 czerwca 2019 r. – k. 415, zeznania powoda na rozprawie 7 czerwca 2019 r. – k. 416)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Powyższe okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd ustalił na podstawie zebranych i przeprowadzonych w sprawie dowodów, które poddano ocenie zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na dowodach w postaci zeznań świadków, zeznań stron postępowania, opinii biegłych sądowych oraz dokumentów złożonych i załączonych do akt sprawy, w szczególności dokumentacji medycznej. Oceniając ich wiarygodność mając na uwadze treść art. 244 i 245 k.p.c. Sąd zwrócił uwagę, że niektóre załączone dokumenty nie stanowią oryginałów i są jedynie kserokopiami, tym niemniej w związku z niekwestionowaniem przez strony ich wiarygodności, Sąd dał im wiarę w całości.

W orzecznictwie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów określone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Pozwany w odpowiedzi na pozew podniósł, że powodowie nie mają legitymacji czynnej w niniejszej sprawie, ponieważ uprawniony do żądania odszkodowania może być tylko ten, kto bezpośrednio poniósł szkodę w następstwie określonego zdarzenia, a roszczenie odszkodowawcze nie przysługuje osobom, które jedynie pośrednio poniosły skutek tego szkody. Sąd nie podziela stanowiska pozwanego. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, iż pozwany odnosi się do kwestii odszkodowania, powodowie żądają zaś zadośćuczynienia. Regulacje prawa polskiego wyraźnie odróżniają obie te instytucje. Odszkodowanie stanowi świadczenie pieniężne przysługujące temu, kto doznał szkody majątkowej, świadczenie odszkodowawcze ma charakter kompensacyjny, co oznacza, że jego celem jest wyrównanie uszczerbku w majątku, którego doznał poszkodowany. Zadośćuczynienie zaś stanowi rekompensatę za uszczerbek w dobrach osobistych. Jest to świadczenie należne w razie wystąpienia szkody na osobie, która jest szkodą niemajątkową. Powodowie, dochodząc roszczenia na podstawie art. 448 k. w zw. z art. 24 k.c. domagają się zatem przyznania odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Jednocześnie unormowanie Sąd nie przychyliła się do stanowiska pozwanego, jakoby uprawnionym w niniejszej sprawie mogła być tylko osoba bezpośrednio pokrzywdzona. Unormowanie art. 448 k.c. określając podmiot uprawniony do dochodzenia zadośćuczynienia wskazuje jedynie, iż musi być to „ten, czyjego dobro zostało naruszone”. Niesłusznym jest zatem zawężanie kategorii uprawnionych podmiotów jedynie do osób bezpośrednio pokrzywdzonych, zarówno literalne wykładnia wskazanego przepisu, jak i ugruntowany pogląd w judykaturze i doktrynie wskazują bowiem bezsprzecznie, iż naruszenie dóbr osobistych może również dotyczyć osób trzecich.

Kodeks cywilny nie zawiera definicji dobra osobistego, ograniczając się do przedstawienia przykładowego katalogu dóbr osobistych przedstawionego w art. 23 k.c. Zaliczają się do nich m.in. zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko, wizerunek, nietykalność mieszkania i inne. Zgodnie zaś z treścią art. 24 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

Na gruncie niniejszej sprawy w pierwszej kolejności, ustalając zasadność roszczeń wynikających z przepisów dotyczących naruszenia dóbr osobistych, Sąd powinien rozpoznać, czy w ogóle doszło do ich naruszenia. Przy ocenie

powyższego decydujące znaczenie ma to, jaką reakcję wywołuje naruszenie w społeczeństwie, a nie subiektywne odczucie danej osoby, która domaga się ochrony prawnej. Należy więc przyjmować koncepcję obiektywną naruszenia dobra osobistego w kontekście całokształtu okoliczności sprawy. Kwestia zagrożenia lub naruszenia dóbr osobistych powinna być ujmowana w płaszczyźnie faktycznej i prowadzić do ustalenia, czy dane zachowania, biorąc pod uwagę przeciętne reakcje ludzkie, mogły obiektywnie stać się podstawą do negatywnych odczuć po stronie pokrzywdzonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 października 2015 r., I ACa 586/15).

Sąd zwraca uwagę, że powodowie domagają się zasądzenia sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych w postaci prawa do niezakłóconego życia prywatnego i rodzinnego, którego naruszenie jest następstwem wypadku komunikacyjnego, w którym brali udział wraz ze swoją córką oraz jego skutków, w szczególności ciężką niepełnosprawnością córki. Błędnie zatem pozwany w swoich pismach procesowych odnosi się do dobra osobistego w postaci utraty więzi z osobą najbliższą - córką M.. Zdaniem Sądu niezasadny jest zarzut pozwanego, że zadośćuczynienie dla bliskich osób bezpośrednio poszkodowanych np. w skutek wypadku w oparciu na art. 448 k.c. może być związane jedynie ze śmiercią osoby najbliższej. Nowelizacją kodeksu postępowania cywilnego od 3 sierpnia 2008 roku obowiązuje art. 446 § 4, zgodnie z którym sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Wykładnia literalna oraz teleologiczna przepisu wskazuje, iż wolą ustawodawcy było wyraźne wskazanie, że odnosi się on do osób zmarłych. Takiego zastrzeżenia brakuje w art. 448 k.p.c. Sąd zwraca uwagę, że w przepisie, na podstawie którego powodowie w niniejszej sprawie domagają się zapłaty zadośćuczynienia, wśród przesłanek nie występuje warunek konieczny śmierci bezpośrednio poszkodowanego w zdarzeniu, na podstawie którego podmiot ma prawo domagać się zadośćuczynienia. Zwrócić również należy uwagę, że Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie, wskazując, iż do naruszenia dobra osobistego osoby bliskiej poszkodowanego dochodzi także wtedy, gdy sprawca czynu niedozwolonego spowodował u niego poważny uszczerbek na zdrowiu, nieprowadzący do utraty życia. Wobec uznawanie, że zadośćuczynienie na podstawie art. 448 k.c. przysługuje w razie śmierci bliskiego, to niezasadne jest odmawianie go, gdy to samo dobro ucierpiało ciężko, chociaż w inny sposób. W razie pozostawania osoby najbliższej w nieodwracalnym stanie śpiączki lub trwałego stanu wegetatywnego dochodzi do podobnych skutków, jak w przypadku śmierci, a sytuacja taka jest porównywalna z zerwaniem więzi z osobą bliską, która straciła życie. Cierpienie osoby najbliższej, związanej z takim chorym jest dojmujące w dłuższym okresie czasu, a intensywność poczucia bezsilności i braku nadziei nie mniejsza niż doznania związane ze śmiercią. Utrzymywanie więzi z taką osobą sprowadza się zaś w przeważającej mierze do zachowania egzystencji fizycznej i udziału w jej cierpieniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2018 r., sygn. akt II CSK 234/17). Zdarzenia o tragicznych skutkach niewątpliwie ma wpływ nie tylko na życie osoby bezpośrednio poszkodowanej, ale także jej najbliższego otoczenia. Fakt, iż M. G. przeżyła wypadek, ale w jego konsekwencji doznała bardzo poważnych i nieodwracalnych zmian zdrowotnych, nie tylko nie wyklucza powstania po stronie powodów naruszenia dóbr osobistych, ale jest jego podstawą, biorąc pod uwagę, iż dochodzą oni zasądzenia sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych w postaci prawa do niezakłóconego życia prywatnego i rodzinnego. Nie pozostawia wątpliwości, że M. G. jest osobą niepełnosprawną w stopniu pełnym, o czym orzeczono 8 czerwca 2016 roku. Wymaga całodobowej opieki, bardzo dużego zaangażowania ze strony obojga rodziców, co w niezwykle silnym i trwałym stopniu odbiło się na życiu rodzinnym powodów. Zarówno u L. G., jak i u P. G. (1) zaobserwowano zmiany zdrowia psychicznego. Oboje mają symptomy typowe dla stresu pourazowego, wykazują objawy lęku, depresji, zmieniło się ich postrzeganie wobec samych siebie, dręczą ich wyrzuty sumienia, traumatyczne wspomnienia. W wyniku wypadku rozluźniły się znacząco więzy małżeńskie powodów, co oboje boleśnie odczuwają. Skutki zdarzenia prawdopodobnie będą odczuwać do końca życia. Jednocześnie Sąd nie ma wątpliwości, iż obecna sytuacja życiowa powodów jest całkowicie spowodowana wypadkiem komunikacyjnym. M. G. rozwijała się prawidłowo, sami powodowie również nie mieli poważnych problemów zdrowotnych natury fizycznej lub psychicznej, korzystali z życia rodzinnego i towarzyskiego. To wypadek samochodowy, w którym uczestniczyli powodowie wraz z córkami spowodował nieodwracalne zmiany w ich życiu, odcisnął bardzo silne piętno na ich stanie zdrowia, diametralnie zmienił ich codzienność. Bardzo wyraźnie zostało to podkreślone zarówno w zeznaniach słuchanych w sprawie świadków, jak i w opinii biegłych sądowych. Dobra osobiste stanowiące prawo powodów do życia w normalnej i szczęśliwej rodzinie zostało im bezpowrotnie odebrane na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego, za które odpowiedzialność ponosi pozwany. Wskazać również należy, że strona pozwana w toku sprawy nie podważała

wiarygodności powyższych dowodów. Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd stwierdził, iż w niniejszej sprawie doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów, co miało ścisły związek przyczynowo – skutkowy z wypadkiem komunikacyjnym. Zasadne jest zatem roszczenie powodów przyznania odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. Dla określenia zakresu tej krzywdy i wysokości zadośćuczynień, które należało ustalić na podstawie oceny samego nasilenia oraz negatywnych skutków cierpienia, które powodowie odczuwali w wyniku zdarzenia, czasu utrzymywania się tego stanu, jego skutków dla zdrowia oraz aktywności życiowej powodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1998 r., sygn. akt II CKN 756/97). Podkreślenia wymaga, że przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia drugorzędne znaczenie ma zarówno stopa życiowa poszkodowanych jak i sytuacja majątkowa zobowiązanego, gdyż podstawową funkcją zadośćuczynienia jest kompensata krzywdy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 marca 2017 r., sygn. akt V ACa 530/16). Biorąc pod uwagę materiał dowodowy Sąd uznał za zasadne uwzględnienie powództwa w części i zasądzenie na rzecz powodów kwot po 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. O odsetkach orzeczono na mocy art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003 r. (Dz.U. Nr 124, poz. 1152). W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu. Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punktach 1-3 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów na podstawie art. 100 k.p.c. przy uwzględnieniu, iż powodowie wygrali sprawę w części. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Mając na uwadze, że powodowie wygrali proces w 66,67% należało zasądzić od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę 4.999,50 zł tytułem kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu, kwotę 266,64 zł tytułem wydatków w sprawie oraz kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego jak w punktach 4 i 5 sentencji wyroku. Na mocy art. 102 k.p.c., zgodnie z zasadą słuszności, w punkcie 6 sentencji orzeczenia Sąd postanowił odstąpić od obciążania powodów kosztami procesu, biorąc pod rozwagę ich bardzo trudną sytuację osobistą i rodzinną. W punkcie 7 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 u.k.s.c. Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 2.302,80 zł tytułem kosztów sądowych w zakresie wydatków w sprawie.